Jubileumi tanévnyitó

Dávid László: helyben maradó, alkotó közösséget nevelni

– Engedjék meg, hogy megkülönböztetett tisztelettel köszöntsem baráti társegyetemünk rektorát, oktatóit, vezetőségét és kedves hallgatóit Erdélyben, a négy helyszínen, Kolozsváron, Csíkszeredában, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyben működő Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem nevében – kezdte köszöntőjét *dr. Dávid László* rektor.

Többen és többször is megállapították, hogy a magyar kultúra és történelem sokkal szegényebb lenne az elcsatolt részek nélkül, de sajnos ennek fordítottja is igaz. Mert az újra felelevenített, 1902-ben megtartott székely kongresszus kapcsán fogalmazódott meg, hogy Székelyföld akkor is a monarchia legelmaradottabb régiója volt, és sajnos ma is Románia leszakadó félben lévő vidéke. Két nappal ezelőtt jelentették be újra, hogy a bérek tekintetében Hargita megye megint a sereghajtó. Az ország fővárosához, Bukaresthez képest itt pontosan fele az átlagbér. Ebben a helyzetben többször is elhangzott, hogy az egyetlen kitörési lehetőség az oktatás, jól képzett szakemberek helyszíni képzése és megtartása a régióban.

Nemrég Marosvásárhelyen a várkert esperese, nagytiszteletű *Ötvös József* fogalmazott úgy, hogy Marosvásárhelynek három kimagaslóan fontos és meghatározó periódusa volt. Elsőként természetesen Bernády polgármester úr nevét említette. De a második és a harmadik periódus kimondottan egyetemhez kötődik. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem letelepítése és működése mellett ő úgy gondolja, hogy a Sapientia EMTE hasonló hatást jelent a városnak. A Bólyaiak és Bodor Péter mezővárosában egy kultúrközpont jöhetett létre. Sajnos mindez még nem jelenti azt, hogy megmentettük Marosvásárhelyt. De azt bizonyosan igen, hogy van esély erre és van értelme tenni érte.

Ezt a gondolatmenetet követve tegyük fel azt a kérdést, vajon akkor mit jelent Csíkszeredának az egyetemi képzés? Mit jelent egy olyan közösségnek, amely nemcsak etnikai és földrajzi szempontból volt elszigetelve az anyaországtól, hanem jellemzően az értelmiség elvándorlása miatt is van ebben az említett elmaradott helyzetben. Sajnos nem állíthatom azt, hogy nekünk, a Sapientia Egyetemnek vagy akár a magyarországi egyetemek kihelyezett tagozatainak sikerült volna gyökeresen megváltoztatni a régió fejlettségével kapcsolatos tényállást. De közös jelenlétünk azt tanúsítja, hogy újabb lépést tettünk azon az úton, amely összeköt, mint egységes nemzet és közösen is tudatosítottuk, hogy nem elvándorló értelmiséget, hanem helyben maradó, alkotó közösséget próbálunk nevelni. (...)

Közösen kell élhető jövőképet kidolgozni, és átadni tanítványainknak. És ez nem kevés, főként azért nem, mert ennek itt és most szereplői a saját és az önök egyetemének fiatal hallgatói, akiknek erőt és hitet kell adnunk. Sőt, azt is tudatosítanunk kell, hogy mindezt nem lehet csupán másoktól elvárni. Ezért is állítom, hogy a mindenkori egyetemnek hitele kell, hogy legyen a régióban. Úgy, hogy azonosul a gondjaival, amelyekre megoldásokat javasol.

Tamási Áronnak nemcsak a szülőföld, a Hargita kapcsán megfogalmazott gondolataira érdemes odafigyelni, hanem arra a megállapítására is,, hogy „az író" – s itt engedjék meg, hogy behelyettesítsem, az értelmiségi – „nemcsak azért felelős, amit írásban és szóban hirdet, hanem azért is, amit mások az ő hallgatása fölött a népével cselekednek".

Természetesen ehhez kell a politikai támogatás is. A szerepvállalás és a hit. Talán Németh László megfogalmazása állt legközelebb hozzánk, amelyet egyetemünk 2007-2010 közötti megpróbáltatásai idején idéztem többször: "Épp mi magyarok vagyunk példa rá, hogy egy nép erényei önmagukban nem biztosítják történelmi sikerét." „A nép fölé, a képességek osztálya fölé kell egy másik osztály, az akaraté, mely a képességet szervezi." „A népre hangolt nemesség (vezetők) nélkül nincs a néphez méltó történelem." (...)

Hiszek benne, hogy a tudományt és a műveltséget anyanyelven lehet legkönnyebben megérteni és megtanulni. Sőt, a tudomány gyakran az anyanyelvi irodalmon keresztül jut el az emberhez.

Kedves fiatal és kevésbé fiatal hallgatók! Sokatok szemében ott a bizonytalanság, milyen jövő vár rátok. Nagyon egyszerű választ kaptatok, ugyanazt, mint a Sapientia hallgatói is: csak annyit várjatok el az élettől, amennyit Ti is beletesztek. Ne többet, ne kevesebbet.

Hogyan mondjam el ezt érthetőbben? Atyhából jöttem el ide, ahol hétfő hajnalban leégett a római katolikus templom. Két-három nap, a hivatalos idő eltelte után, az atyhaiak segítség kérés helyett elkezdték eltakarítani a romokat azzal a szemlélettel, hogy ha mi megtesszük a magunkét, majd a jó Isten is megsegít.

Meg vagyok győződve arról, Ti is megérdemlitek a tanulás lehetőségét. Ezzel éljetek, bizonyítsatok, egyébként ti is csak újabb elszalasztott lehetőség lesztek. Mindehhez kívánok sikert, szerencsét! Mindenkinek áldott, sikerekben gazdag boldog új tanévet!

Dóczi István felvétele

Balázs Gusztáv felvétele